

Matěj Čech

S Matějem jsme se poprvé setkali, když byl čerstvě studentem prvního ročníku, do kterého byl přijat ještě starým vedením ateliéru, které se zaměřovalo na tradičnější přístupy k výuce malby. Matěj však již od začátku projevoval svůj talent a silnou touhu experimentovat. Měl hluboký zájem o spolupráci a byl otevřený novým nápadům a technikám. Tento jeho přístup byl osvěžující a inspirativní, přestože jsme v současnosti měli pocit, že málo informuje své diváky o svých záměrech a cílech, což mohlo vést k nejasnostem a nepochopení jeho prací.

Pandemie COVID-19 výrazně ovlivnila životy mnoha lidí a Matěj nebyl výjimkou. V tomto období pracoval s kresbou se začal více soustředit na práci s projektem Eastfield (animovaný seriál), což mu umožnilo prozkoumávat práci s animací, 3D a videem. Tato fáze ho také přivedla blíže k jeho hudebním zájmům, což následně ovlivnilo i jeho výtvarnou tvorbu. Hudba se pro něj stala důležitým vyjadřovacím prostředkem a inspirovala ho k novým formám. Na obalech desek a videoklipech zobrazoval 3D koláže, metadesign experimentů s autoportrétem a identitou (Forest Behind Prague, "Sprint", r/interstreamin'), hodně videoklipů režírovala a vytvářela s Matějem Adina Šulcová, a mnohé jsme měli možnost vidět v rámci klauzur na AVU. Paralelně Matěj přezkoušel několik malířských poloh, aby se následně vrátil k figuře, ostatně postavy a identity města jsou i hlavním motivem jeho skladeb a klipů. V předkládaném souboru obrazů se rozhodl v rámci diplomové práce zaměřit výhradně na malbu.

Obrazy, které Matěj předkládá jako součást své závěrečné práce, představují zajímavý příklad nové figurace v českém umění. Přesto, že se Matěj ve své práci hlásí k renesanci, obrazy trochu odkazují na vlivy české figurální malby - jakoby se Matěj inspiroval svébytným používáním barev a tvarů, které jsou charakteristické pro toto období (české figurace - např. František Ronovský), což ukazuje Matějovu snahu pracovat s tradicemi a současně je reinterpretovat.

Matějova technická zdatnost a cit pro obsahový detail jsou nepopíratelné. V minulosti nám často předkládal "storyboardy", které předcházely jeho uměleckým výstupům a osvětlovaly nám cestu, kterou si pro práci zvolil. U současné práce jsme nebyli tolik do procesu přizváni, což mohlo vést k určitému nepochopení, přičemž nevíme, zda to bylo cílem či ne.

To nám Matěj vynahradil v rámci teoretické části práce plné cenných materiálů a vysvětlení, jak číst a orientovat se ve vizualizaci současného umění a přístupech k tomu používaných. Tento text slouží jako klíč ke čtení jeho praktické diplomové práce a k tomu, co jí předcházelo. Snaží se nás uvést do kontextu skrze historické odkazy a seznamuje nás s generačními přístupy, které je potřeba brát jako nedílnou součást současného přemýšlení v umění.

Matěj zdatně a poučeně dává svoji práci do kontextu a ukazuje, že se ve vizuální komunikaci své generace orientuje. V tomto ohledu je obhajoba nápomocná a jeho práci dodává přesvědčivost. Téma ironie a post-ironie úzce koresponduje s Matějovým záměrem zpracování tématu a propojení těchto konceptů s vizuální formou je velmi aktuální. Matěj nám představuje komplexní pohled na současnou generaci a její vizuální kulturu.

V momentě, kdy se snažíme promlouvat ke generaci Z, která se víceméně narodila do online světa, můžeme snadno zapomenout na to, jak lehké je stát se tohoto světa součástí a vypustit z hlavy existenci světa reálného. Skrze Matějovu práci zkoumáme profil příslušníka generace Z z pozice příslušníka generace Z čerpajícího fakta z virtuálního prostředí, ve kterém je tak snadné se zacyklit. Žijeme v globálně propojeném světě, ale neznáme ho zcela zvenčí ani zevnitř, o to méně, když jej zkoumáme od stolu, z pohodlí teplého domova, aniž bychom jej poznali přímo, tváří v tvář. Mnoho nasbíraných dat tak

může být zkreslených. Přesycenost daty, které se nám dostává, může být v mnohém obohacující, ale naučit se v této spleti informací a vjemů orientovat, třídit je a rozlišovat, může být velmi obtížné.

Jsme přesvědčení, že cestování mezi realitami je nedílnou součástí dnešní doby. Fyzické vjemy a prožitky mohou ovlivnit tvorbu dnešních umělců a umělkyní a stát se pro ně klíčovými. V opačném případě se můžeme zaseknout v lokálním meziprostoru, kde jedinou pravdou je ta naše vlastní.

Matěj ve svých pracích zdůrazňuje historické paralely, což je zajímavý a potenciálně obohacující prvek jeho tvorby. Matěj zdatně spojuje historické odkazy s moderními přístupy, což jeho práci dodává na hodnotě a komplexnosti.

Matěj poučeně dává svoji práci do kontextu a ukazuje, že se ve vizuální komunikaci své generace orientuje. V tomto ohledu je obhajoba nápomocná a jeho práci dodává přesvědčivost. Na druhé straně může roubování významů působit alibisticky, protože vsází na neinformovanost nezasvěceného diváka a dosazuje významy tam, kde nemusí být. V tomto případě však téma ironie a postironie může úzce korespondovat s Matějovým záměrem zpracování tématu. Otázkou je, zda se mu daří vše propojit –

“trollit”, bavit se uměním a zároveň hlouběji přemýšlet.

Matěj Čech je bezpochyby talentovaným umělcem, který má chuť experimentovat a přes své umělecké výstupy hledat nové cesty. Jeho otevřenost a ochota spolupracovat jsou obdivuhodné a poskytují solidní základ pro budoucí rozvoj.

Matěj neilustruje, ale velmi dobře seznamuje diváka s kontextem a osvětluje pozadí vzniku svých prací a jeho uvažování nad uměním.

Věříme, že Matěj má potenciál stát se významnou postavou na české umělecké a hudební scéně. Jeho talent a touha experimentovat jsou skvělým základem, na kterém může stavět. Je důležité, aby se nebál jít do hloubky.

červen 2024, Praha

Jakub, Josef & Nik

Hodnotíme: 1 (výborně)